A TANTÁRGY ADATLAPJA

Protestáns etika

Egyetemi tanév 2026-2027

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeș–Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2. Kar	Református Tanárképző és Zeneművészeti Kar
1.3. Intézet	Református Tanárképző Zeneművészeti Intézet
1.4. Szakterület	Teológia
1.5. Képzési szint	Alapképzés
1.6. Tanulmányi program/ Képesítés	REFORMÁTUS VALLÁSPEDAGÓGIA
1.7. Képzési forma	nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	***Protestáns etika***			A tantárgy kódja	TLM1503
2.2. Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Püsök Sarolta, habilitált egyetemi docens				
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Püsök Sarolta, habilitált egyetemi docens				
2.4. Tanulmányi év	III.	2.5. Félév	1.	2.6 Értékelés módja	Vizsga
2.7. Tantárgy rendszere	Kötelező			2.8. Tantárgy típusa	Alaptárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszáma)

3.1. Heti óraszám	**4**	melyből: 3.2. előadás	**2**	3.3. szeminárium/labor/projekt	**2**
3.4. Tantervben szereplő összóraszám	56	melyből: 3.5. előadás	28	3.6 szeminárium/labor	**28**
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					**óra**
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása (ET)					25
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					25
Szemináriumok/ laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása (nagyobb vagy egyenlő a tantárgy naptárában az ellenőrzési feladatokra előírt összóraszámmal)					18
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összóraszáma					**70**
3.8. A félév összóraszáma					**126**
3.9. Kreditszám					**4**

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. tantervi	
4.2. kompetenciabeli	

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	Okostábla, vetítő, szakkönyvek, filozófiai lexikonok, szemléltető eszközök
5.2. A szeminárium/ labor lebonyolításának feltételei	Okostábla, vetítő, szakkönyvek, filozófiai lexikonok, szemléltető eszközök

6.1. A tanulmányi program elvégzése során elsajátított kompetenciák (a tantervből kell átvenni)[1]

[1] A tanulmányi program tantervéből át kell venni azokat a szakmai és/vagy transzverzális kompetenciákat, amelyek fejlesztéséhez az a tantárgy is hozzájárul, amelyhez az adott tantárgyi adatlap készült. Minden kompetencia esetében változatlan formában át kell venni a teljes kijelentést, beleértve a kompetencia kódját is,

Szakmai kompetenciák	
Kompetencia kódja	**Kompetencia**
CP2.a.	- emberi viselkedésre vonatkozó ismereteket alkalmaz
CP2.b.	- családi élettel kapcsolatos oktatást biztosít
CP2.c.	- támogatja a befogadást
Transzverzális kompetenciák	
Kompetencia kódja	**Kompetencia**
CT1.a.	- filozófiai, etikai és vallási ismereteket alkalmaz
CT1.b.	- megbízhatóságot tanúsít
CT2.	- alkalmazza a kutatási etika és a tudományos integritás elveit a kutatási tevékenységek során

6.2. A tanulmányi programra jellemző képzési eredmények (a tantervből kell átvenni)[2]

A tantárgy által megcélzott tanulási eredmények		
Kompetencia kódja	**Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)**	**Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)**
CP2 **CT1** **CT2**	A hallgató / végzett leírja a keresztény erkölcsi elveket és normákat, rendszerezi az etikai fogalmakat (pl. jó, rossz, bűn, büntetés, erkölcsi jutalom stb.), és különbséget tesz saját és mások cselekedetei között, azok következményeit értve és előre látva a társadalmi értékek és az Evangélium szemszögéből.	Reflexív gondolkodás alapján a hallgató / végzett alkalmazza a keresztény erkölcsi elveket és normákat.

7. Tárgy-specifikus tanulási eredmények

Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)
Filozófiai és teológiai etika alapjainak megismerése • A hallgató képes azonosítani a filozófiai és teológiai etika közös kérdésfelvetéseit és fogalmait, mint például lelkiismeret, törvény, norma, kötelesség, méltóság és autonómia, valamint megérti a közöttük lévő különbségeket. **A tantárgy történeti fejlődésének ismerete** • Tájékozott a Protestáns Etika történeti fejlődésének főbb állomásairól, beleértve a különböző irányzatokat és azok hatásait a mai etikára. **A Tízparancsolat megértése** • Ismeri a Tízparancsolat szövegét, és képes felsorolni, valamint megérteni a hozzá tartozó témaköröket, azok erkölcsi és társadalmi vonatkozásait. **Akadémiai etika és integritás** • Jártas az akadémiai etika és tudományos integritás kérdésfelvetéseiben, tisztában van az etikai kutatás alapelveivel.
Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)

ahogyan a tantervben megjelenik. Amennyiben a két kategória közül valamelyikből nem vesznek át kompetenciákat, a táblázatban az adott kategóriának megfelelő sort törölni kell.

[2] Meg kell említeni a tanulmányi programra jellemző képzési eredményeket, amelyek fejlesztéséhez az a tantárgy is hozzájárul, amelyhez az adott tantárgyi adatlap készült. A tantárgy típusának (alaptárgy/szaktárgy/kiegészítő tárgy) megfelelő jellemzőket változatlan formában kell átvenni a tantervből, és a kapcsolódó kompetencia jobb odalán kell feltüntetni.

Etikai kérdések elemzése

- A hallgató képes etikai kérdésekre adott válaszait úgy megfogalmazni, hogy figyelembe veszi mindhárom tudatfunkciót: értelem, érzelem és akarat.

Reflektív gondolkodás alkalmazása

- Reflektív gondolkodás alapján képes elemezni és megérteni saját és mások tetteit, alkalmazva az evangéliumi mércét az etikai döntések meghozatalában.

Különböző etikai nézőpontok összehasonlítása

- Képes összehasonlítani és kiemelni a filozófiai és teológiai etika megközelítéseit, felismerve a hasonlóságokat és eltéréseket.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A teológiai és bölcseleti etika	Előadás, PP	TÖRÖK 19-27, 27–42
2. A keresztyén etika története I.	– " –	TÖRÖK 45–50, SZŰCS 91–96
3. A keresztyén etika története II.	– " –	TÖRÖK 50–55, SZŰCS 96–100
4. A törvény	– " –	TÖRÖK 56–67, SZŰCS 38–46
5. A lelkiismeret	– " –	TÖRÖK 68–74, SZŰCS 48–56
6. I. és X. Parancsolat	– " –	LOCHMAN 33-42; 150-163; SZŰCS 138-142; 242-249; RAVASZ 5-12, 67-73 DOUMA 15-28; 254-266; KÁLVIN II/8
7. II. Parancsolat	– " –	LOCHMAN 44-51; SZŰCS 146-151; RAVASZ 12-17, DOUMA 30-57; KÁLVIN II/8
8. III. és IX. Parancsolat	– " –	LOCHMAN 52-56; 136-149; SZŰCS 152-155; 154-160; RAVASZ 18-24, 59-66 DOUMA 59-74; 237-253; KÁLVIN II/8
9. IV. Parancsolat	– " –	LOCHMAN 57-72; SZŰCS 160-188; RAVASZ 25-31, DOUMA 85-123; KÁLVIN II/8
10. V. Parancsolat	– " –	LOCHMAN 73-87; SZŰCS 193-219; RAVASZ 32-38, DOUMA 124-158; KÁLVIN II/8
11. VI. Parancsolat	– " –	LOCHMAN 88-105; SZŰCS 220-241; RAVASZ 39-44, DOUMA 159-187; KÁLVIN II/8
12. VII. Parancsolat	– " –	LOCHMAN 106-120; SZŰCS 242-249; RAVASZ 45-51, DOUMA 186-215; KÁLVIN II/8
13. VIII. Parancsolat	– " –	LOCHMAN 121-135; SZŰCS 249-251; RAVASZ 52-58, DOUMA 216-234; KÁLVIN II/8
14. A dolgozatírás etikai vonatkozásai	– " –	

Könyvészet

Kötelező:

- Dr. SZŰCS Ferenc: *Teológiai etika*, Iránytű, Gödöllő, 1995
- TÖRÖK István: Etika, Free University Press, Amsterdam, 1988
- LOCHMAN, Jan Milic : A szabadsg útjelzői, Kálvin Kiadó, 1993
- Dr. J. DOUMA: Tíz parancsolat, Iránytű, 1998
- *A Protestáns Etika Kézikönyve* (szerk. Fazakas Sándor): Kálvin és Luther kiadó, Budapest, 2017
- PÜSÖK Sarolta: Akadémiai etika és integritás – gondolatok egy új egyetemi tantárgy margójára – In. *Studia Univ. Babeș-Bolyai, Theologia Reformata Transylvanica*, Kolozsvár/Cluj-Napoca -Ro, 2021, Nr.2., pp. 95 –118.

Ajánlott:

- ANZENBACHER, Arno (1996): Bevezetés a filozófiába. Herder Kiadó, Budapest
- ARISZTOTELESZ: *Nikhomakhoszi etika*, Európa, Bp., 1997
- BOK, Sisella: *A hazugság*. Gondolat, Budapest, 1983

- BOLBERITZ Pál(1999): Érték és etika' Magyar Kolping Szövetség, Budapest
- D. BONHOEFFER: Ethik, Chr. Kaiser, München, 1953
- Dr. BOLYKI János: Újszövetségi etika, Kálvin kiadó, Bp. 1998
- Dr. J. DOUMA: Házasság és szexualitás. Válás. Abortusz, Iránytű, 1998
- ECO, Umberto: Hogyan írjunk szakdolgozatot?
- FAZAKAS Sándor - KOVÁCS Krisztián (szerk.): *„Mielőtt megformáltalak az anyaméhben…" Az élet kezdetén felmerülő döntések keresztyén etikai megközelítése* (Szociáletikai Intézet Kiadványai; SzIK 8), Debrecen, Debreceni Református Hittudományi Egyetem Szociáletikai Intézete, 2020, ISSN 1785-6027; ISBN: 978-615-5853-32-6; 336.o.
- FAZAKAS Sándor – FERENCZ Árpád (Szerk): *Ideje van az életnek, és ideje van a meghalásnak ... Életvégi döntések keresztyén etikai megközelítése*, DRHE Szociáletikai Intézete (SzIK 6), Debrecen, 2014. (250 oldal) ISBN 978-963-8429-80-3
- FAZAKAS Sándor (Szerk): *A teremtett világ megőrzése I-II. A Keresztyén hit és az ökológiai válság (tanulmányok)*, Szociáletikai füzetek 1,. Debrecen,DRHE Szociáletikai Intézet, 2000.
- FERENCZI Andrea: Genetika-Génetika, Harmat, 1999
- FRAME, John M.: Medical Ethics,Presbyterian and Reformed Publishing Company, Phillipsburg, New Jersy
- GRENZ, Stanley J.: The Moral Quest – Foundations of Christian Ethics, InterVarsity Press, Downers Grove, Illinois, 1997
- HÁRSING László: *Az európai etikai gondolkodás,* Bíbor kiadó, Miskolc, 2001
- HONECKER, Martin : Grundriss der Sozialethik, Walter de Gruyter, Berlin-New York 1995
- MACINTYRE, Alasdarl (2OI2): Az etika rövid története. Typotex Kiadó, Budapest ISBN: 963
- NYÍRI Tamás: Alapvető etika, Szent István Társulat, Bp., 1994
- PÜSÖK Sarolta: *"Frauenwürde als Menschenwürde": Die Problematik der Sünde in Tolstois Auferstehung bezüglich der Beziehung zwischen den Hauptpersonen*– In. Women and Religion – Dignity of the Woman as Dignity of the Human Being, Cluj, Verbum, 2011, pp.193-203.,
- PÜSÖK Sarolta: Az ember halálon innen és túl , in: *Újragondolva – Tanulmányok a rendszeres teológia tárgyköréből* (Regândit - Studii de teologie sistematică), Kolozsvár/Cluj-Napoca - Ro, Ed. Egyetemi Műhely, 2021. Pg. 233, ISBN 978-606-8886-76-3, 24-29.
- PÜSÖK Sarolta: Közöny, avagy Nód földjén más is lehetséges?– in: *Újragondolva – Tanulmányok a rendszeres teológia tárgyköréből* (Regândit - Studii de teologie sistematică), Kolozsvár/Cluj-Napoca - Ro, Ed. Egyetemi Műhely, 2021. Pg. 233, ISBN 978-606-8886-76-3, 104-110.
- PÜSÖK Sarolta: Művészet, képrombolás, reformáció és a képi megjelenítés létjogosultságáról – in: Sudia Uni. Babes-Bolyai, Theologia Reformata Transylvaniensis, 2001-2002, Nr.1., 139-150.
- PÜSÖK Sarolta: Vallás, vallások és etika viszonya, in: *Újragondolva – Tanulmányok a rendszeres teológia tárgyköréből* (Regândit - Studii de teologie sistematică), Kolozsvár/Cluj-Napoca - Ro, Ed. Egyetemi Műhely, 2021. Pg. 233, ISBN 978-606-8886-76-3, 77-93.
- PÜSÖK Sarolta: Pletyka, mobbing – teológiai szempontok– in: *Újragondolva – Tanulmányok a rendszeres teológia tárgyköréből* (Regândit - Studii de teologie sistematică), Kolozsvár/Cluj-Napoca - Ro, Ed. Egyetemi Műhely, 2021. Pg. 233, ISBN 978-606-8886-76-3, 111-122.
- PÜSÖK Sarolta: Munka, Hivatás keresztyén szemmel – in: *Újragondolva – Tanulmányok a rendszeres teológia tárgyköréből* (Regândit - Studii de teologie sistematică), Kolozsvár/Cluj-Napoca - Ro, Ed. Egyetemi Műhely, 2021. Pg. 233, ISBN 978-606-8886-76-3, 123-131.
- PÜSÖK Sarolta: Az esküről a protestáns etika fényében *(Jurământul în lumina eticii protestante), In: Hitelképes beszéd a társadalomban: Az eskü fogalmának vizsgálata az egyházban és társadalomban,* Szerk: Kiss Jolán, Selye János Egyetem, Református Teológiai Kar, (Project: VEGA 1/0246/21), Komárom, 2022, ISBN: 978-80-8122-438-6, pp. 91-108
- ROKAY Zoltán (2009): *Etika. Tudományelmélet*. Jel Kiadó, Budapest ISBN: 963 9670 600
- THOMA László – SZÁSZI Andrea: *Az ifjúkor etikai kérdése*, Budapest, RPI, 2015.
- SEBESTYÉN, Jenő: *Református Etika*. Budapest–Gödöllő, Iránytű, 1993.
- TURGONYI Zoltán (2012): *Etika*. Kairosz Kiadó, Budapest ISBN: 963 662 566 5

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
A. 1. szeminárium sorozat	beszélgetés, munkabeosztás	
Bevezető beszélgetés	a hallgatók referátumai – ill. ezek megbeszélése, etikai dilemmák elemzése, megoldása csoportmunkában	1 h

Bevezetés a tudományos kutatás etikájába	– " –	1 h
Az értékek kezelése	– " –	2 h
Hamisítás, plágium	– " –	2 h
Tévedések, hibák	– " –	2 h
Ötletek eltulajdonítása	– " –	2 h
Tudományos közlés	– " –	2 h
Társszerzőség kérdése	– " –	2 h
B. 2. szeminárium sorozat		
14x1 h Az előadások tematikájához társuló szemináriumok	– " –	14x1h
Könyvészet: ibidem		

9. Értékelés

Tevékenység típusa	9.1 Értékelési kritériumok[3]	9.2 Értékelési módszerek[4]	9.3 Aránya a végső jegyben
9.4 Előadás	Minden vizsgakérdésnél legalább a min. átmenő jegy elérése	Szóbeli vizsga	80%
9.5 Szeminárium/ Labor	Értelmes, világos előadásmód, szakszerű érvelés	Kiselőadások tartása a szemináriumok témáiból, ill. csoportmunka (szövegelemzés, vita)	A vizsgára jelentkezés feltétele, ill. a jegy 20%
9.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
• Az egyes témakörökhöz kapcsolódó kérdések 50%-ának a megválaszolása az előadások ill. a kötelező szakirodalom alapján.			

10. SDG-ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)[5]

	○	**A fenntartható fejlődés általános ikonja**
		Nem alkalmaz-ható

○	○	○	○	○	○	○	○	○

[3] Az értékelési kritériumoknak közvetlenül tükrözniük kell a tanulmányi program és a tantárgy szintjén kitűzött képzési eredményeket. Pontosabban, a várható képzési eredményeknél felsorolt eredményeket értékelik.

[4] Javasolt mind a végső kiértékelési módszerek, mind a folyamatos kiértékelési stratégia meghatározása.

[5] Válasszon ki egyetlen olyan ikont, amely az *Egyetemi folyamatban történő alkalmazására vonatkozó eljárás* szerint legjobban illeszkedik az adott tantárgyhoz. Ha a tantárgy általánosságban foglalkozik a fenntartható fejlődéssel (pl. bemutatja/bevezeti a fenntartható fejlődés általános kereteit stb.), akkor a Fenntartható Fejlődés általános ikonja rendelhető hozzá. Ha egyetlen ikon sem vonatkozik a tantárgyra, válassza az utolsó opciót: *„Nem alkalmazható".*

	Előadás felelőse:	Szeminárium felelőse:
Kitöltés időpontja: 2026.08.17.	Dr. habil. Püsök Sarolta, egyetemi docens	Dr. habil. Püsök Sarolta, egyetemi docens

Az intézeti jóváhagyás dátuma:
...

Intézetigazgató:

Dr. Péter István